

**Informácia z 25. zasadnutia
Výboru pre rodovú rovnosť Rady vlády Slovenskej republiky
pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť**

11. mája 2021, 9.00 h., (online zasadnutie)

Výbor pre rodovú rovnosť zasadal kvôli vážnej epidemiologickej situácii opäť po druhýkrát online formou.

➤ **kontrola uznášaniaschopnosti výboru**

Pri kontrole uznášaniaschopnosti výboru hneď v úvode zasadnutia bola pripojená nadpolovičná väčšina členov výboru s hlasovacím právom, nakoľko podľa čl. 8 ods. 4 Štatútu výboru je výbor spôsobilý zasadať a uznávať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov, výbor bol počas celého zasadnutia uznášaniaschopný.

25. zasadnutie Výboru pre rodovú rovnosť otvoril minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milan Krajniak, ďalej ho viedla v zmysle čl. 5 ods. 2 Štatútu Výboru pre rodovú rovnosť generálna riaditeľka kancelárie ministra Daniela Michaličová.

➤ **schválenie návrhu programu zasadnutia**

Po otvorení zasadnutia a kontrole uznášaniaschopnosti výboru sa schvaľoval program 25. zasadnutia výboru. Členovia výboru dostali priestor na uplatnenie pripomienok k programu. Nikto z pripojených účastníkov nemal pripomienky k navrhovanému programu a nikto nenavrhol doplnenie do bodu Rôzne. Program bol jednomyseľne schválený.

Členovia výboru boli oboznámení so skutočnosťou, že všetky body programu majú informatívny charakter a budú podané ústne priamo na zasadnutí výboru. K bodu 2, 4, 5, 7 a 8 programu zasadnutia výboru boli vopred zaslané členom výboru podkladové materiály.

➤ **Aktuálna informácia k Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie voči ženám (CEDAW)**

Bod uviedla riaditeľka Odboru rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí Zuzana Brixová.

V roku 2015 bol antidiskriminačný zákon novelizovaný rozšírením definície základných ustanovení v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. Posledná novela v roku 2016 rozšírila zoznam oslobodených subjektov o ustanovenia. Odvtedy nedošlo v antidiskriminačnom zákone k žiadnym ďalším zmenám.

Informovala, že aj napriek tomu, že ustanovenia o diskriminácii (čl. 1 a 2 dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie voči ženám - CEDAW) nie sú úplne totožne transponované do antidiskriminačného zákona, povinnosti zmluvného štátu boli čiastočne upravené v iných aktoch. Hlavné zmeny antidiskriminačnej legislatívy boli splnené v novele Zákonníka práce č. 311/2001, zákona č. 245/2008 o školstve (školský zákon), zákona č. 576/2004 o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 308/1993 o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (SNSLP).

Členom výboru poskytla k uvedenému bodu bližšie informácie.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

➤ **Informácia k Národnému akčnému plánu na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách**

Uvedený bod uviedla riaditeľka Odboru rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí Zuzana Brixová.

Vypracovanie Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia na ženách na roky 2014 - 2019 a jeho predloženie na rokovanie vlády Slovenskej republiky vyplýva z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 708 z 19. decembra 2012 k Plánu práce vlády Slovenskej republiky na rok 2013. Predložený materiál je už v poradí tretím akčným plánom. Správa o plnení opatrení a úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2009 - 2012 a jeho aktualizácie bola prerokovaná na zasadnutí vlády Slovenskej republiky dňa 3. júla 2013.

Násilie na ženách predstavuje najvýraznejšiu formu porušovania ľudských práv žien. Napriek odhadovanému vysokému výskytu má nielen na Slovensku, ale i v celej Európe a v globálnom meradle, vysokú mieru latencie. Väčšina násilných činov páchaných na ženách sa pácha doma za zavretými dverami, kde okrem detí nie sú prítomní žiadni svedkovia. Samotné deti sú pritom rovnako obeť, či už priamo zasiahnuté násilím alebo prostredím, v ktorom vyrastajú. Práve citlivosť a náročnosť problematiky takejto formy násilia prispeli k dlhodobej tabuizácii témy, ktorá sa až v poslednom desaťročí dostala do pozornosti verejných politik. Napriek priebežnému plneniu úloh predchádzajúcich akčných plánov a nespornému posunu v problematike násilia na ženách za ostatné roky je stále nutné skonštatovať, že na Slovensku chýba systémový prístup a koordinované zabezpečenie jednak pomoci ženám zažívajúcim násilie, ale i systematická primárna prevencia, teda predchádzanie násiliu. Cieľom predkladaného NAPu je preto vytvoriť, implementovať a koordinovať komplexnú celoštátnu politiku pre oblasť prevencie a eliminácie násilia na ženách.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

➤ **Informácia k Súhrnnej správe o stave rodovej rovnosti za rok 2020**

Bod uviedla Veronika Čábi Madzinová z Odboru rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí.

Prítomným predstavila informatívny materiál, ktorý vypracoval Odbor rovnosti žien a mužov v spolupráci so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva a na základe podkladov poskytnutých od Národného inšpektorátu práce, Ministerstva zdravotníctva SR a Štátneho pedagogického ústavu; ktorý bude predložený na rokovanie vlády SR.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny vypracovalo Stratégiu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitosti na roky 2021- 2027 a akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitosti na roky 2021 – 2027. Dokumenty sú založené na ľudských právach, vychádzajú zo stratégie EÚ v oblasti rovnosti žien a mužov a odrážajú odporúčania výborov OSN. Stratégia nastavuje kľúčové politické ciele a opatrenia v oblasti dôstojnosti a telesnej integrity, zosúladenia rodinného a pracovného života, vzdelávania vedy a výskumu, rovnosti príležitostí a prístupu na trh práce, ekonomickej závislosti a chudoby žien, politickej a ekonomickej participácie a účasť na rozhodovaní, zabezpečenia participatívneho mechanizmu na presadzovanie rovnosti žien a mužov a inštitucionálneho zabezpečenia rovnosti žien a mužov, začleňovania zraniteľných skupín a viacnásobnej diskriminácie žien a maloletých detí / dievčat, ako aj v medzinárodnej rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci.

Schválením týchto dvoch dokumentov vládou sa Slovensko zaviazá k prijatiu pozitívnych opatrení zameraných na dosiahnutie rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí. Ide napríklad o právny nárok na miesto v škôlke, čo výrazným spôsobom pomôže zosúladiť rodinného a pracovného života alebo o navrhované legislatívne úpravy výrazne pomôžu obetiam násillia. Akčný plán zároveň obsahuje úlohy, ktoré môžu výrazne zlepšiť kvalitu života žien a ich postavenie.

Predkladané materiály vytvárajú priestor pre množstvo cielených aktivít na podporu rodín.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

➤ **Informácia k Celoštátnej stratégii rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027 a Akčnému plánu rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027**

Uvedený bod uviedla riaditeľka Odboru rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí Zuzana Brixová.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako ústredný orgán štátnej správy pre rodovú rovnosť a rovnosť príležitostí a koordináciu štátnej politiky v danej oblasti, je zodpovedné za vypracovanie Celoštátnej stratégie rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021 - 2027 (ďalej len "Stratégia") a jej predloženia na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Vypracovanie Stratégie vyplýva z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 498 z 19.08.2020 k Plánu práce vlády Slovenskej Republiky na II. polrok 2020. Vláda Slovenskej republiky vzala na vedomie dňa 23.9.2020 vyhodnotenie plnenia Národného akčného plánu rodovej rovnosti na roky 2014-2019. V programovom vyhlásení vlády na roky 2020 – 2024 sa vláda Slovenskej republiky zaviazala, že bude realizovať politiky zamerané na znižovanie nerovností medzi mužmi a ženami a odstraňovanie diskriminácie žien.

Stratégia je strategickým rámcovým dokumentom pre uplatňovanie politiky rovnosti žien a mužov v Slovenskej republike. Rovnosť žien a mužov je jednou zo základných hodnôt ku ktorým sa Slovenská republika ako demokratický štát hlási. Stratégia je pokračovaním úsillia Slovenskej republiky začleňovať princíp rovnosti žien a mužov do všetkých svojich politík. Predstavuje ďalšiu etapu v podpore a presadzovaní spravodlivejšej spoločnosti rovnosťou žien a mužov a odstraňovaním diskriminácie.

Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027 je realizačným dokumentom Celoštátnej stratégie rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021-2027.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

➤ **Informácia Inštitútu pre výskum práce a rodiny k projektu EUROSTAT**

Informáciu uviedol Daniel Gerbery z Inštitútu pre výskum práce a rodiny. Prítomným boli odprezentované bližšie informácie k projektu EUROSTAT priamo na zasadnutí výboru.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

➤ **Informácia Inštitútu pre výskum práce a rodiny k analýze vývoja názorov verejnosti na zosúladenie práce a rodinného života**

Informáciu opäť uviedol Daniel Gerbery z Inštitútu pre výskum práce a rodiny.

Predložená výskumná správa sa venuje názorom verejnosti na zosúladovanie pracovného a rodinného života.

Prítomných informoval, že výskumná správa obsahuje päť kapitol. V prvej kapitole sú popísané zdroje údajov a indikátorov, ktoré budú zahrnuté do analýz. Druhá a tretia kapitola prinášajú popis dlhodobých trendov v názoroch verejnosti na roly mužov a žien a pracovnú participáciu žien a ich determinantov. Štvrtá kapitola je venovaná analýze empirických údajov zo zisťovania Eurobarometer, špecificky zameraného na vnímanie zosúladovania rodinného a pracovného života. V piatej kapitole je pozornosť venovaná najaktuálnejším dostupným údajom o názoroch verejnosti z roku 2020.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

➤ **Prezentácia spoločnosti TREXIMA o analytických výsledkoch rodového mzdového rozdielu v Slovenskej republike**

Informáciu uviedol František Foltán zo spoločnosti Trexima.

Prítomných informoval o projekte “Analýza rodového mzdového rozdielu aj pomocou bunkovej metódy z unikátneho dátového zdroja – Informačný systém o cene práce (ISCP)”. Zber dát v rámci ISCP spoločnosť TREXIMA realizovala pre MPSVR SR do roku 2019. Výsledky z ISCP sú využívané aj do Správy o sociálnej situácii obyvateľstva.

Taktiež uviedol aj informácie o projekte “Stopa absolventov”, ktorý predstavuje jedinečný informačný systém prepájajúci administratívne a ďalšie zdroje informácií (vrátane ISCP) o absolventoch stredných a vysokých škôl za účelom komplexného sledovania ich uplatnenia na trhu práce. V súčasnosti je jeden z najlepších a najkomplexnejších systémov na svete (hodnotený ako best practices v EÚ (OECD, EK)). Obsahuje najpresnejšie dáta o trhu práce a absolventoch, ktoré predtým v podmienkach SR neexistovali. Predstavuje neobmedzený analytický a výskumný potenciál a čo je ešte dôležitejšie – nespochybniteľné plošné dáta pre lepšie rozhodovanie decíznej sféry. Projekt realizovala spoločnosť TREXIMA pre MPSVR do konca roka 2019. Vzhľadom na význam údajov (využitie pre širokú verejnosť, študijných poradcov, VÚC, školy a rezort práce a školstva pri znižovaní disparít na trhu práce a vzdelávacieho systému) výsledky aktualizovali o dostupné údaje aj v tomto roku 2021 a je si ich možné pozrieť na webovej stránke www.uplatnenie.sk

V prezentácii ISCP, ktorú členovia výboru dostali ako súčasť podkladov k zasadnutiu výboru je krátka charakteristika spoločnosti a informačného systému o cene práce (ISCP), ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť oboch spomenutých predchádzajúcich projektov.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou a navrhli venovať niektoré z ďalších zasadnutí Výboru pre rodovú rovnosť výlučne tejto problematike.

➤ **Rôzne**

V rámci bodu rôzne vystúpila generálna riaditeľka sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR Jana Polakovičová Kolesárová k podnetu riaditeľa Inštitútu pre výskum práce a rodiny Romana Jocha na tému „Dôchodky žien v závislosti od príjmov ich dospelých detí“.

Členovia výboru boli oboznámení s uvedenou informáciou.

Na záver zasadnutia generálna riaditeľka kancelárie ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR Daniela Michaličová poďakovala prítomným za ich príspevky a uzavrela zasadnutie výboru.

Schválila, dňa 18. mája 2021

Ing. Daniela Michaličová v. r.
generálna riaditeľka
kancelárie ministra
predsedajúca zasadnutiu
Výboru pre rodovú rovnosť